

UCHWAŁA NR LXVI/32/2022

**Rady Gminy Bircza
z dnia 25 marca 2022 roku**

zmieniająca Uchwałę Nr LX/94/2021 Rady Gminy Bircza z dnia 31 grudnia 2021 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na rok 2022

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. z 2022r. poz. 559 ze zm.) w związku z art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021r. poz. 1249) **Rada Gminy Bircza uchwala co następuje:**

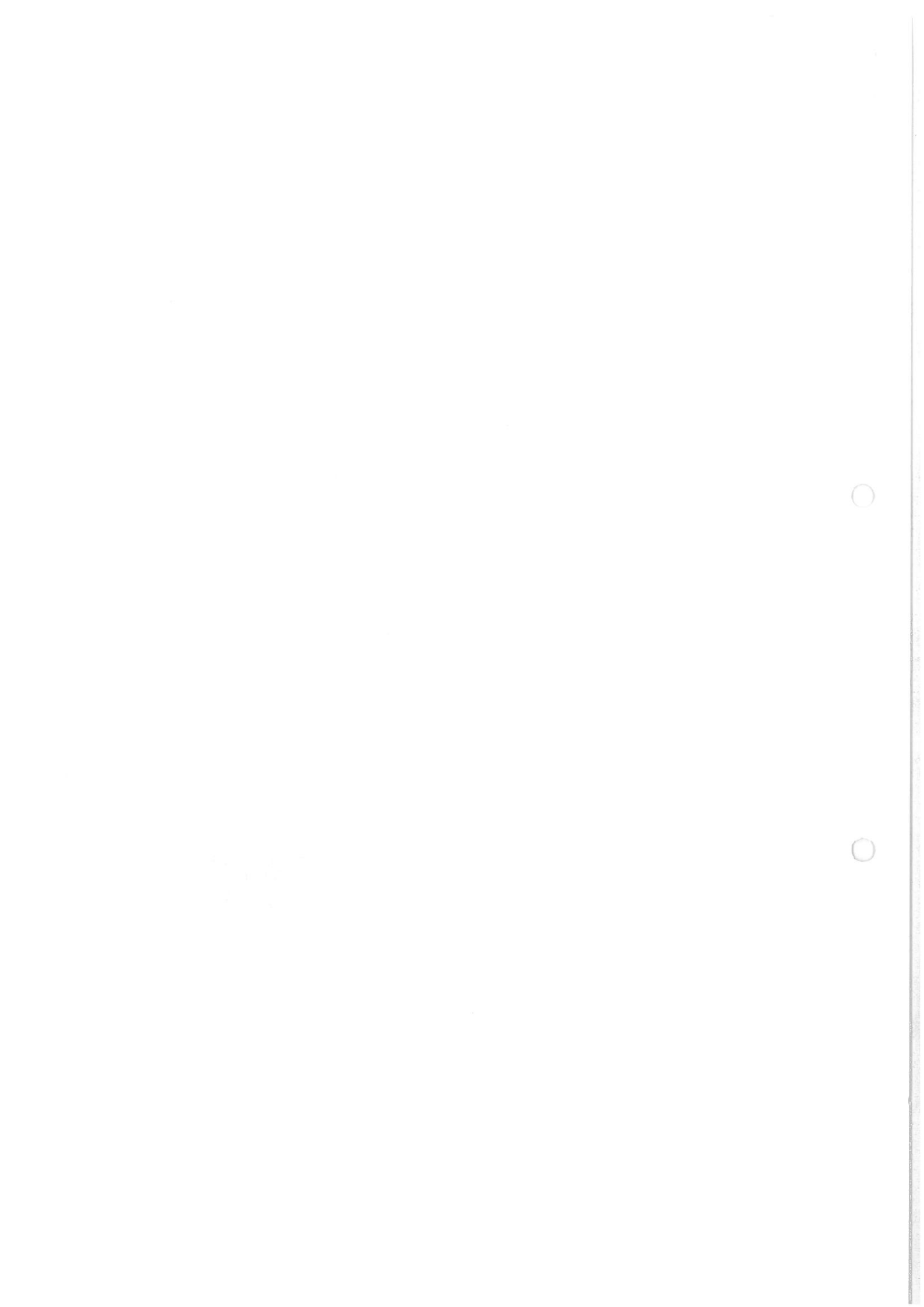
§ 1. Zmienia się treść załącznika do Uchwały Nr LX /94/2021 z dnia 31 grudnia 2021r. który po zmianie otrzymuje nowe brzmienie, pozostałe zapisy do uchwały pozostają bez zmian.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Bircza.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia .

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY BIRCZA

Kazimierz Cap

Załącznik do uchwały Nr LXVI/32/2022
Rady Gminy Bircza
z dnia 25 marca 2022 roku

**Gminny Program
Przeciwdziałania Przemocy
w Rodzinie
Oraz Ochrony Ofiar Przemocy
w Rodzinie
na terenie Gminy Bircza
na rok 2022**

Załącznik do uchwały Nr LXVI/32/2022
Rady Gminy Bircza
z dnia 25 marca 2022 roku

Gminny Program Przeciwdziałaniu Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na terenie Gminy Bircza na rok 2022.

WPROWADZENIE

Rodzina jest najważniejszym środowiskiem w życiu człowieka, kształtującym osobowość, system wartości, poglądy i styl życia. Ważną rolę w prawidłowo funkcjonującej rodzinie odgrywają wzajemne relacje pomiędzy rodzicami, oparte na miłości i zrozumieniu. W przypadku dezorganizacji rodzina nie jest w stanie realizować podstawowych zadań, role wewnątrzrodzinne ulegają zaburzeniu, łamane są reguły a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się coraz bardziej niezgodne z normami prawnymi i moralnymi oraz oczekiwaniami społecznymi. Problem przemocy w rodzinie od wielu lat nagłaśniany jest przez media oraz wszelkiego rodzaju instytucje w związku z czym wzrasta świadomość społeczeństwa w tej kwestii. Początkowo problem ten był bagatelizowany. Wiele osób nie zdawało sobie sprawy, że przemoc w rodzinie jest przestępstwem i wpływa destrukcyjnie nie tylko na ofiarę przemocy ale również na całą rodzinę i społeczeństwo, w związku z tym władze państwa oraz różnego rodzaju instytucje podejmują różnorodne działania, które mają na celu łagodzenie skutków społecznych zjawiska przemocy.

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie jest próbą podjęcia działań mających za zadanie zapobiegania zjawiska przemocy w rodzinie. Ustawa ta została uchwalona „w celu zwiększenia

skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz inicjowania i wspierania działań polegających na podnoszeniu świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy w rodzinie”.

Przemoc w rodzinie jest problemem trudnym do zdiagnozowania, ponieważ nie wszystkie ofiary przemocy otwarcie przyznają się do sytuacji panującej w ich rodzinie. Wielu specjalistów wskazuje, że jest to jeden ze szczególnie ważnych problemów społecznych w Polsce, który wymaga podjęcia szerokiego, dobrze zorganizowanego i zaplanowanego na wiele lat programu przeciwdziałania, którego realizacja powinna przyczynić się do poprawy stanu bezpieczeństwa ofiar przemocy w rodzinie oraz ich rodzin.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na rok 2022 jest realizacją Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, zgodnie z którą do zadań własnych należy opracowywanie programów ochrony ofiar przemocy w rodzinie oraz ramowych programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

Adresatami programu są nie tylko różne służby społeczne, instytucje czy organizacje pozarządowe ale również lokalna społeczność Gminy Bircza oraz wszyscy ci, którzy na co dzień są świadkami przemocy, doznają przemocy lub też ją stosują.

Program ten ma charakter profilaktyczny i edukacyjny.

Celem programu jest ograniczenie skali problemu i skutków przemocy domowej.

Rozdział 1. PRZEMOC W RODZINIE

Rodzina stanowi podstawowy element struktury społecznej. To właśnie w rodzinie kształtuje się osobowość człowieka, jego poglądy, styl życia, system norm i wartości. Istotną rolę w rodzinie odgrywają wzajemne relacje pomiędzy członkami rodziny, oparte na miłości, zrozumieniu oraz wzajemnej pomocy i szacunku. W przypadku dezorganizacji, rodzina nie jest w stanie realizować podstawowych zadań. Relacje w rodzinie ulegają zaburzeniu, łamane są reguły a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się sprzeczne z normami prawnymi i moralnymi oraz oczekiwaniami społecznymi a w wielu przypadkach sprzeczne z obowiązującym prawem.

Przemoc jest zjawiskiem występującym powszechnie w społeczeństwie i dotyka rodziny o różnym statusie społecznym. Jest jednocześnie skutkiem jak i przyczyną dysfunkcji w rodzinie. Należy do kategorii zachowań negatywnych i szkodliwych społecznie. Mimo, że przemoc w rodzinie występuje w relacjach międzyludzkich od zawsze to mówiono o niej niewiele nie przestrzegano jej jako poważnego zaburzenia w funkcjonowaniu rodziny, które prowadzi do poważnych naruszeń norm moralnych i prawnych a w skrajnych przypadkach do poważnych okaleczeń czy zabójstw.

1. Definicje przemocy

Przemoc w rodzinie – zwana także potocznie przemocą domową to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie działań koniecznych do ochrony i życia, naruszające prawa lub dobra osobiste osób najbliższych (małżonek, wstępny, zstępny, rodzeństwo, powinowaty w tej samej linii lub stopniu, osoba pozostająca w stosunku przysposobienia oraz jej małżonek, osoba pozostająca we wspólnym pożyciu), a także innych osób wspólnie zamieszkujących lub gospodarujących, narażające te osoby w szczególności na

niebezpieczeństwo utraty zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą (art. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021 r., poz. 1249 zm.).

Przemoc w rodzinie:

- ***Jest intencjonalna*** – czyli jest zamierzonym działaniem ukierunkowanym na ofiarę i ma na celu kontrolowanie jej i podporządkowanie; zmierza do osiągnięcia jakiegoś celu.
- ***Siły są nierównomierne*** – wykorzystuje przewagę sił, uniemożliwiając samoobronę, opiera się na władzy i kontroli.
- ***Jest zjawiskiem wynikającym z działania człowieka*** – działanie lub zaniechanie działań jest dokonywane przez jednego członka rodziny przeciwko pozostałym.
- ***Narusza prawa i dobra osobiste*** – sprawca wykorzystuje przewagę siły, ogranicza podstawowe potrzeby niezbędne do prawidłowego funkcjonowania (fizjologiczne, bezpieczeństwa) oraz narusza podstawowe prawa ofiary (np. prawo do nietykalności fizycznej, godności, szacunku, itd.).
- ***Powoduje cierpienie i ból*** – sprawca naraża zdrowie i życie ofiary na poważne szkody, doświadczenie bólu i cierpienia sprawia, że ofiara ma mniejszą zdolność do samoobrony.

2. Rodzaje przemocy w rodzinie

RODZAJE PRZEMOCY	KATALOG ZACHOWAŃ
PRZEMOC FIZYCZNA	popychanie, odpychanie, obezwładnianie. przytrzymywanie, policzkowanie, szczypanie, kopanie, duszenie, bicie otwartą ręką i pięściami, bicie przedmiotami, ciskanie w kogoś przedmiotami, parzenie, polewanie substancjami żrącymi, użycie broni, porzucanie w niebezpiecznej okolicy, nieudzielenie koniecznej pomocy itp.
PRZEMOC PSYCHICZNA	wyśmiewanie poglądów, religii, pochodzenia, narzucanie własnych poglądów, karanie przez odmowę uczuć, zainteresowania, szacunku, stała krytyka, wmawianie choroby psychicznej, izolacja społeczna (kontrolowanie i ograniczanie kontaktów z innymi osobami), domaganie się posłuszeństwa ograniczanie snu i pożywienia, degradacja werbalna (wyzywanie, poniżanie, upokarzanie, zawstydzanie), stosowanie gróźb, itp.
PRZEMOC SEKSUALNA	wymuszanie pożycia seksualnego, wymuszanie nieakceptowanych pieszczot i praktyk seksualnych, wymuszanie seksu z osobami trzecimi, sadystyczne formy współżycia seksualnego, demonstrowanie zazdrości, krytyka zachowań seksualnych kobiety, itp.
PRZEMOC EKONOMICZNA	odbieranie zarobionych pieniędzy, uniemożliwianie podjęcia pracy zarobkowej, nie zaspakajanie podstawowych, materialnych potrzeb rodziny, itp.

Innym rodzajem przemocy w rodzinie jest zaniedbanie.

Zaniedbanie - to zjawisko społeczne odnosi się w szczególności do relacji dziecko – rodzic. Będzie to ciągłe niezaspokajanie podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych dziecka oraz brak zapewnienia właściwej uwagi i troski rodzicielskiej m.in. w zakresie:

- emocjonalnego kontaktu i więzi;
- reagowania na trudności, które przeżywa dziecko;
- otwartości na potrzeby dziecka;
- zapewnienia odpowiednich warunków materialnych, socjalnych;
- właściwego ubioru, który będzie dostosowany do wieku i pory roku;
- opieka medyczna i edukacja;
- odpowiednie pokierowanie rozwojem.

Zaniedbanie nie wiąże się z użyciem siły, jednak może powodować poważne szkody psychiczne oraz uszczerbek na zdrowiu.

Przemoc w rodzinie ma negatywne konsekwencje i jest przestępstwem z art. 207 Kodeksu Karnego. Prowadzi nie tylko do uszkodzeń ciała ofiary ale także do zaburzeń emocjonalnych oraz zaburzeń w sposobie w jaki postrzega ona sama siebie, sprawcę oraz innych ludzi. Pomimo większej świadomości społecznej tylko bardzo zdeterminowane ofiary przemocy decydują się na jej przerwanie i zgłoszenie tego faktu odpowiednim organom. Najczęściej identyfikowani ofiarami przemocy w rodzinie są kobiety i dzieci. Istnieją jednak powody by sądzić, że przemoc rodzinna dotyczy także często mężczyzn osób starszych i niepełnosprawnych. Narastanie zjawiska przemocy w rodzinie wymaga niezwłocznego podjęcia działań.

3. Nadużywanie alkoholu a przemoc.

Przyczyną przemocy w rodzinie bardzo często jest nadużywanie alkoholu. Osoby znajdujące się w stanie upojenia alkoholowego tracą kontrolę nad własnym zachowaniem. Pod wpływem alkoholu zanikają istniejące w człowieku hamulce, wewnętrzne zakazy krępujące jego zachowanie. Częste nadużywanie alkoholu prowadzi do nasilenia się zachowań agresywnych. Nawet osoba uznawana normalnie za spokojną i opanowaną, w stanie upojenia alkoholowego, może stosować przemoc niszcząc swoją rodzinę.

Fakt, że pijany człowiek nie potrafi logicznie myśleć, rozumieć i oceniać swoich czynów oraz nie docierają do niego racjonalne argumenty nie może w żaden sposób usprawiedliwiać jego agresywnych zachowań. Uzależnienie od alkoholu sprawcy przemocy nie jest okolicznością łagodząca. Sprawca wprowadzając się w stan nietrzeźwości ponosi pełną odpowiedzialność za swoje zachowanie. Należy pamiętać, że uzależnienie od alkoholu wywiera zły wpływ nie tylko na osobę, która pije ale stanowi poważne zagrożenie dla innych członków rodziny. Życie z alkoholikiem może doprowadzić do współuzależnienia. Zarówno osoby uzależnione jak i współuzależnione wymagają specjalistycznej pomocy terapeutycznej.

Osoby pokrzywdzone niechętnie przyznają się do tego, że w rodzinie występuje problem alkoholu i przemocy i nie jest im łatwo o tym mówić. Wstyd, że w rodzinie ma się kogoś, kto pije i terroryzuje swoich bliskich, obawa przed reakcją otoczenia, strach przed zemstą dręczyciela czy nieracjonalne poczucie bycia współwinnym utrudnia zwróceniu się po pomoc.

4. Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie.

Gmina Bircza położona jest we wschodniej części województwa podkarpackiego w powiecie przemyskim. Sąsiaduje z gminą Krasieczyn i Dubiecko. Na terenie gminy Bircza jest pięć szkół podstawowych, przedszkole samorządowe.

Instytucjonalną działalność na rzecz pomocy osobom i rodzinom będącym w trudnej sytuacji życiowej prowadzi Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Birczy.

Z obserwacji pracowników socjalnych oraz na podstawie analizy dokumentów wynika, że przemoc występująca w rodzinie jest ukrywana i zatajana. Jest to nadal temat wstydlivy i jakby lekceważony, aż do chwili zaistnienia sytuacji drastycznych i bezpośredniej przemocy fizycznej. Bardzo często osoby nawet nie wiedzą, że są ofiarami przemocy. Ośrodek realizuje zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy przez współpracę z Policją, Sądem, Prokuraturą, Kuratorami Sadowymi, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i innymi osobami i instytucjami. Współpraca dotyczy poradnictwa, interwencji i wzajemnego wsparcia oraz uzupełnienie podejmowanych działań, a także bieżącego monitorowania problemu w środowiskach przez pracowników ośrodka.

W obszarze pomocy społecznej Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej udziela pomocy finansowej, świadczy pomoc socjalną, wskazuje miejsca, gdzie można uzyskać pomoc, współpracuje z różnymi grupami zawodowymi na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Poradnictwo ogólne w ramach pracy socjalnej podczas przeprowadzania wywiadów środowiskowych przez pracowników socjalnych. Według potrzeb kierownika do specjalistów w Miejskim Ośrodku Zapobiegania Uzależnieniom, do Zespołu Interwencji Kryzysowej w Przemyślu.

INTERWENCJA:

- zgłoszenie na Policję podejrzenie o możliwości popełnienia przestępstwa przemocy w rodzinie
- zapewnienie miejsca w całodobowej placówce dla ofiar przemocy w rodzinie
- rozeznanie czy dzieci mają zapewnioną należytą opiekę w miejscu zamieszkania
- przeprowadzenie rozmowy interwencyjno - ostrzegawczej z osobą podejrzaną o stosowanie przemocy na temat konsekwencji, jakie grożą za krzywdzenie najbliższych oraz działań, które zostaną wobec niego podjęte
- skierowanie wniosku do Gminnej Komisji Rozwiązywania problemów Alkoholowych o leczenie odwykowe
- skierowanie osoby podejrzanego o stosowanie przemocy na program Korekcyjno-Edukacyjny dla sprawców przemocy
- objęcie środowiska monitoringiem przez pracownika socjalnego

Trudno określić skalę zjawiska przemocy w rodzinie, ponieważ nie wszystkie akty prawne są ujawniane.

1. Skale przemocy w rodzinie.

Rok	Liczba rodzin, w których występuje zjawisko przemocy w rodzinie	Liczba osób dotkniętych przemocą	Kobiety	Mężczyźni	Dzieci
2018	11	35	11	0	24
2019	12	34	11	1	22
2020	11	40	14	1	25

Sprawcami przemocy w rodzinie są najczęściej mężczyźni a ofiarami kobiety. Najczęściej występującą formą przemocy w rodzinie jest przemoc psychiczna oraz fizyczna, gdzie najczęściej ma miejsce w gospodarstwach domowych, które nie wyróżniają się negatywną sytuacją materialną jak również pozycją społeczno-zawodową swoich członków.

Sprawcami przemocy w rodzinie są najczęściej osoby najbliższe - w przypadku osób dorosłych małżonkowie, partnerzy, w odniesieniu do dzieci - rodzice. W przypadku przemocy w rodzinie wobec dorosłych najczęstszą okolicznością towarzyszącą aktem przemocy jest alkohol.

W gminie Bircza procedurę Niebieskiej Karty wszczynali policjanci oraz pracownicy socjalni.

Liczba osób, co do których istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie

Rok	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
2018	11	1	10
2019	12	1	11
2020	11	1	10

Liczba osób skierowanych na badania psychiatryczno - psychologiczne oraz na leczenie odwykowe

Rok	Osoby skierowane na komisję GKRPA	Ilość spotkań komisji	Osoby skierowane na leczenie odwykowe
2018	8	10	4
2019	5	7	2
2020	9	7	3

Terapia dla osób uzależnionych, współuzależnionych czyli osób najbliższych tych wspólnie zamieszkujących.

Tabela przedstawia liczbę osób korzystających z terapii Punktu Konsultacyjnego

Wyszczególnienie	2018	2019	2020
Liczba osób uczestniczących w terapii	17	19	16

Problem przemocy w rodzinie na terenie Gminy Bircza

W celu właściwego zaplanowania podejmowanych działań niezbędne jest dokonywanie analizy problemów społecznych w gminie Bircza z uwzględnieniem istnienia problemu przemocy w rodzinie.

Rozdział 2. SYSTEM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE W GMINIE BIRCZA

1. Zadania gminy w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Realizacja Gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie została zaprojektowana na lata 2022.

Odbiorca niniejszego programu są:

- mieszkańcy Gminy Bircza, w tym osoby zagrożone przemocą w rodzinie:
- osoby , które stosują przemoc wobec najbliższych
- świadkowie przemocy w rodzinie
- osoby zawodowo zajmująco się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie

Odpowiedzialnym za jego wdrażanie jest Wójt Gminy Bircza .

Zgodnie z art. 6 pkt 1 Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie są realizowane przez organy administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej lub ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi chyba że przepisy niniejszej ustawy stanowią inaczej.

Do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

1. opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie,
2. prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie,
3. zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia,
4. tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

2. Czynniki gwarantujące właściwą realizację programu:

1. Wsparcie działań i współpraca z Radą Gminy.
2. Dobrze przygotowana i stale doskonaląca umiejętności kadra instytucji działających na rzecz rodziny.
3. Dobra znajomość środowiska przez pracowników socjalnych.
4. Dobra współpraca służb i instytucji na terenie gminy.
5. Chęć zmiany i wyjścia z kryzysu osób uwikłanych w zjawisko przemocy.

3. Zagrożenia w realizacji zadań program:

1. Stereotypy panujące w środowisku na temat przemocy w rodzinie.
2. Negatywne wzorce zachowań społecznych.
3. Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych rodzin.
4. Brak współpracy niektórych rodzin w zakresie przezwyciężania kryzysów.
5. Problem uzależnienia od alkoholu w rodzinach.
6. Słaba kondycja ekonomiczna rodzin.
7. Zbyt mała współpraca interdyscyplinarna ze strony niektórych instytucji.

4. Zespół Interdyscyplinarny:

W celu realizacji zadań określonych w art. 6 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie w Gimie Bircza uruchamia się gminny system przeciwdziałania przemocy w rodzinie oparty na :

1) pracy Zespołu Interdyscyplinarnego, w którego skład wchodzi przedstawiciele:

1. Jednostek organizacyjnych pomocy społecznej
2. Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
3. Służby Zdrowia
4. Policji
5. Oświaty
6. Kurator Sądowy
7. Parafia Rzymsko-Katolicka
8. Radny Gminy Bircza

Zespół Interdyscyplinarny może tworzyć grupy robocze w celu rozwiązywania problemów związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie w indywidualnych przypadkach. Zadaniem zespołu interdyscyplinarnego jest integrowanie i koordynowanie działań w/w podmiotów oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

5. Podstawy prawne

Program będzie realizowany w oparciu o następujące akty prawne:

- Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie;
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej;
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości o przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
- Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. kodeks rodzinny i opiekuńczy;
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. kodeks Karny;
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny;
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii;
- Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych,
- Gminne Programy Profilaktyki i rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.
- Ustawa z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym,
- Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011r. w sprawie procedury „ Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”.

6. Cele programu przeciwdziałania przemocy.

Celem głównym programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie jest podejmowanie wszelkich działań wśród społeczności lokalnej na terenie Gminy Bircza na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Cele szczegółowe gminnego programu przeciwdziałania przemocy w Gminie Bircza:

1. Dostarczenie rzetelnej informacji o zjawisku przemocy (jaki zachowania są przemocą kto uczestniczy w przemocy).
2. Dostarczenie rzetelnej informacji o konsekwencjach stosowania przemocy przez sprawcę.
3. Poinformowanie zarówno osoby doznającej przemocy jak i osoby stosującej przemoc o możliwościach szukania pomocy.
4. Zdiagnozowanie sytuacji rodzinnej pod kątem bezpieczeństwa i potrzeb rodziny.
5. Zapewnienie bezpieczeństwa członkom rodziny, gdzie występuje przemoc.
6. Uruchomienie wszelkich procedur na rzecz dobra dziecka w tej rodzinie.
7. Kompleksowa pomoc rodzinom uwikłanym w przemoc domową.
  - a. zasoby ludzkie – specjaliści z różnych dziedzin (pracownicy socjalni, pedagodzy, policjanci dzielnicowi, kuratorzy, terapeuci, pracownicy służby zdrowia).
  - b. zasoby instytucjonalne – instytucje i organizacje zajmujące się problemem przemocy w rodzinie oraz instytucje i organizacje pełniące funkcję wspierającą, tj. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Birczy, Posterunek Policji, Sąd Rejonowy wraz z zespołem kuratorskiej służby sądowej, Prokuratura Rejonowa, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, placówki oświatowo-wychowawcze.

7. Harmonogram działań programu

Cele szczegółowe:

1. Poszerzenie wiedzy mieszkańców na temat zjawiska przemocy w rodzinie.

Zadania	Działania	Realizatorzy	Termin realizacji	Wskaźniki monitoringowe
Upowszechnienie informacji na temat przemocy w rodzinie	Artykuły umieszczane na stronie internetowej, seminaria, debaty społeczne	Samorząd gminy w tym Urząd Gminy, GKRPA, Punkt Konsultacyjny, GOPS, Zespół Interdyscyplinarny, placówki oświatowe oraz Policja	2022	Liczba osób dotkniętych przemocą w rodzinie
Organizacja lokalnych kampanii społecznych lub współudział w organizacji kampanii o zasięgu powiatowy, wojewódzkim lub krajowym ukierunkowanym na przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	Organizacja gminnej kampanii na temat przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie poprzez opracowanie, wydruk, kolportaż materiałów informacyjnych, ulotek, plakatów, broszur itp. Współudział w innych kampaniach o zasięgu ponad gminnym	Samorząd gminy w tym Urząd Gminy, zakłady opieki zdrowotnej i organizacje pozarządowe	2022	Liczba lokalnych kampanii społecznych
Prowadzenie akcji informacyjnych na temat zjawiska przemocy w rodzinie oraz możliwości uzyskania pomocy ze strony instytucji gminnych lub innych obejmujących swym działaniem teren gminy	Opracowanie i wdrożenie programów informacyjnych w jednostkach gminnych (pomoc społeczna, oświata, Urząd Gminy), opracowanie poradnika dla ofiar, sprawców i świadków przemocy domowej	Samorząd gminy, w tym Urząd Gminy, GKRPA, organizacje pozarządowe, kościoły	2022	Liczba podjętych inicjatyw, liczba osób którym udzielono informacji na temat przeciwdziałania przemocy w rodzinie

2. Zwiększenie dostępności , poprawa jakości działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Zadania	Działania	Realizatorzy	Termin realizacji	Wskaźniki monitoringowe
Realizacja programów profilaktycznych w placówkach oświatowych	Stworzenie wykazu programów profilaktycznych prowadzonych w gminie , ocena realizacji dotychczasowych programów, stworzenie wykazu potrzeb w zakresie realizacji programów	Samorząd gminy, w tym Urząd Gminy, GKRPA, Punkt Konsultacyjny, GOPS, placówki oświatowe, zakłady opieki zdrowotnej	2022	Liczba osób, którym udzielono porady, liczba programów
Realizacja szkoleń nastawionych na umiejętności wychowawcze rodziców	Wspieranie poradnictwa rodzinnego, określenie potrzeb rodziców w zakresie tematyki szkoleń, prowadzenie pogadanek na temat umiejętności wychowawczych rodziców	Samorząd gminy, w tym Urząd Gminy, placówki oświatowe, specjaliści, przedstawiciele GKRPA, GOPS-u, Policji	2022	Liczba osób, którym udzielono porad
Wczesne rozpoznanie i reagowanie na sytuacje, w których istnieje podejrzenie występowania przemocy domowej, prowadzenie wśród dzieci i młodzieży działań profilaktycznych z zakresu agresji i przemocy, m.in. w ramach szkolnych programów profilaktycznych	Wczesne rozpoznanie przemocy lub zagrożenia wystąpienia przemocy, ustalenie procedur postępowania interwencyjnego dla poszczególnych grup zawodowych	Samorząd gminy, w tym Urząd Gminy, placówki oświatowe, specjaliści, przedstawiciele GKRPA, GOPS, Policja	2022	Liczba dzieci objętych działaniami profilaktycznym z zakresu agresji i przemocy

3. Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie – ochrona oraz wsparcie osób dotkniętych przemocą w rodzinie.

Zadania	Działania	Realizatorzy	Termin realizacji	Wskaźniki monitoringowe
Udzielanie natychmiastowej pomocy i wsparcia osobom doznającym przemocy w rodzinie, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i osób starszych.	Prowadzenie wsparcia psychologicznego, wsparcia socjalnego, podejmowanie interwencji kryzysowej, wskazywanie ofiarom i sprawcom drogi pomocy, rozpoczęcie procedury NK, grupy robocze	samorząd gminy, GOPS, Policja, GKRPA, Szkoły, Służba zdrowia, kuratorzy sądowi Zespół Interdyscyplinarny	2022	Liczba posiedzeń zespołu, liczba osób objętych pomocą zespołu, liczba posiedzeń grup roboczych, liczba osób objętych pomocą grup roboczych
Wspieranie programów interwencyjnych, psychoedukacyjnych i innych dla dzieci, które są ofiarami lub świadkami przemocy domowej.	Podejmowanie interwencji kryzysowych, kierowanie do innych instytucji pomocowych, uruchomienie procedur prawnych, prowadzenie konsultacji wychowawczych lub pedagogicznych	Samorząd gminy, GOPS, GKRPA, placówki oświatowe, Zespół interdyscyplinarny	2022	Liczba programów terapeutycznych liczba osób objętych programem
Wspieranie działań osłonowych pomocy społecznej, zapewniających bezpieczeństwo socjalne ofiarom przemocy domowej	Prowadzenie poradnictwa socjalnego oraz pracy socjalnej	Samorząd gminy, w tym przedstawiciele GOPS-u, placówki oświatowe, Policja, ZI, przedstawiciele GKRPA	2022	Liczba dzieci objętych działaniami profilaktycznymi

4. Dostosowanie istniejącej lub utworzenie nowej infrastruktury instytucjonalnej oraz zasobów na potrzeby działań profilaktycznych lub pomocowych dla ofiar przemocy domowej.

Zadania	Działania	Realizatorzy	Termin realizacji	Wskaźniki monitoringowe
Szkolenie dla osób realizujących zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie	Diagnozowanie potrzeb szkoleniowych, organizacja szkoleń dla osób przeprowadzających interwencję, szkoleń dla grup zawodowych ZI	ZI, GOPS, Policja, GKRPA, oświata, służba zdrowia	2022	Liczba osób poddanych różnym formom poradnictwa, liczba osób podnoszących kwalifikacje, uprawnień w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie
Opracowanie i wdrożenie procedur oraz standardów współpracy jednostek służb oraz innych organizacji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar w rodzinie. Wprowadzenie superwizji dla osób pracujących bezpośrednio z ofiarami lub sprawcami przemocy domowej	Opracowanie standardów świadczonych usług oraz procedur współpracy, organizacja szkoleń dla osób wdrażających standardy i procedury. Prowadzenie superwizji dla członków zespołu interdyscyplinarnego oraz innych instytucji	ZI pracownicy socjalni, asystent rodziny ZI, Urząd Gminy, GOPS, Policja,, oświata, GKRPA, przedstawiciele instytucji będących członkami Zespołu Interdyscyplinarnego	2022 2022	Profesjonalne wyedukowanie osób pomagających ofiarom i sprawcom przemocy w rodzinie, podniesienie poziomu wiedzy i świadomości w zakresie przyczyn i skutków przemocy w rodzinie

8. Prowadzenie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy.

1. Propagowanie skutecznych sposobów powstrzymywania przemocy.
2. Szkolenia na temat przemocy dla kadr służb Pomocy społecznej i innych podmiotów realizujących Program.
3. Prowadzenie zajęć wychowawczych oraz informacyjno-edukacyjnych zwłaszcza wśród dzieci i młodzieży w zakresie ograniczenia zjawiska przemocy rówieśniczej.
4. Prowadzenie tablic informacyjnych w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej.
5. Przygotowanie ulotek i informacji na temat przemocy i jej skutków.
6. Obalanie mitów na temat przemocy.
7. Spotkania informacyjno-edukacyjne z młodzieżą szkół średnich na temat form przemocy i sposobów zachowania w sytuacjach uwikłania w to zjawisko.

Podmioty realizujące działania:

1. Zespół Interdyscyplinarny,
2. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
3. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
4. Placówki oświatowo-wychowawcze.
5. Placówki wsparcia dziennego,
6. Organizacje pozarządowe,
7. Kościoły.

9. Monitoring i ewaluacja.

Koordynatorem realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Gminy Bircza na rok 2022 będzie Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Birczy.

Sformułowane w dokumencie zadania będą wdrażane przez wyznaczonych realizatorów oraz partnerów w realizacji.

Skuteczność wdrożenia Programu będzie m.in. zależała od posiadanych i pozyskanych środków finansowych na opracowanie i realizację projektów, które, będą zgodne z przyjętymi w nim zadaniami.

Monitoring Programu, polegający na zbieraniu i analizowaniu informacji na temat realizowanych bądź zrealizowanych już zadań, będzie prowadzony corocznie. Gromadzone dane pozwolą zidentyfikować i rozwiązać problemy, które pojawiają się w trakcie wdrażania dokumentu, oraz stwierdzić, z myślą

o podjęciu działań korygujących, czy realizacja wyznaczonych zadań zmierza w słusznym kierunku. Monitoring Programu dostarczy również informacji pozwalających na przeprowadzenie jego ewaluacji, która dotyczy oceny efektów wdrożenia wyznaczonych zadań.

Do oceny wdrożenia sformułowanych w Programie zadań zostaną wykorzystane wyznaczone w dokumencie wskaźniki monitoringowe.

W terminie do 31 marca każdego roku Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej przedstawi Radzie Gminy sprawozdanie z realizacji Programu. Sprawozdanie zostanie sporządzone na podstawie informacji uzyskanych od podmiotów biorących udział w realizacji Programu.

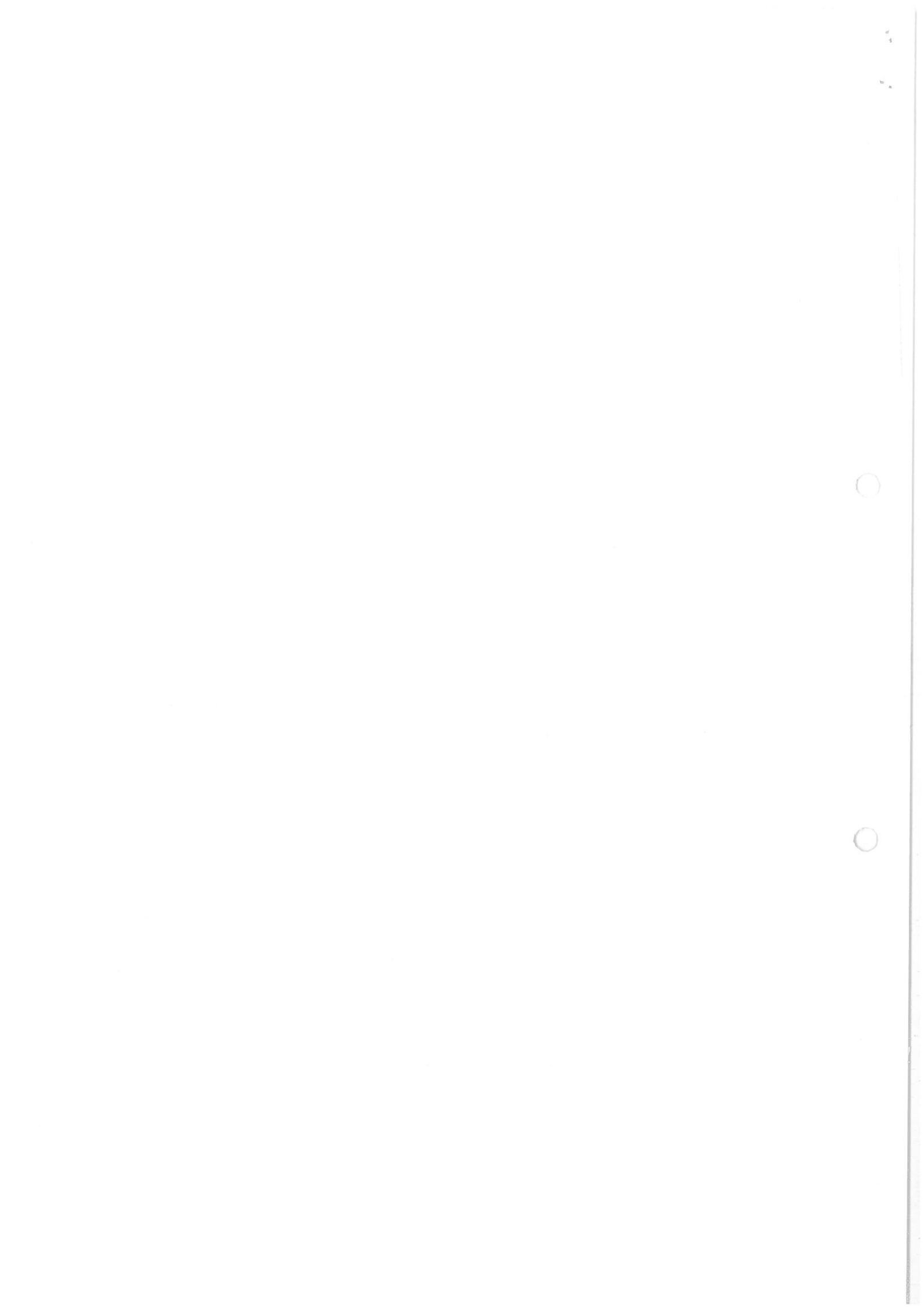
10. Finansowanie programu.

Realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Gminy Bircza na rok 2022 będzie finansowana ze środków własnych Gminy. Może być również finansowany z środków pozabudżetowych pozyskanych z innych dostępnych źródeł.

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie	str. 2
Rozdział 1. PRZEMOC W RODZINIE	str. 4
1. Definicja przemocy	str. 4
2. Rodzaje przemocy	str. 6
3. Nadużywania alkoholu a przemoc	str. 8
4. Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie	str. 9
Rozdział 2. SYSTEM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE W GMINIE BIRCZA	str. 12
1. Zadania gminy w zakresie przeciwdziałania przemocy	str. 12
2. Czynniki gwarantujące właściwą realizację programu	str. 13
3. Zagrożenie w realizacji zadań programu	str. 13
4. Zespół Interdyscyplinarny	str. 14
5. Podstawy prawne	str. 15
6. Cele programu przeciwdziałania przemocy	str. 15
7. Harmonogram działań programu	str. 17
8. Prowadzenie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy	str. 21
9. Monitoring i ewaluacja	str. 21
10. Finansowanie programu	str. 22

25 marca 2022

PROTOKÓŁ GŁOSOWANIA

9. Uchwała zmieniająca Uchwałę Nr LX/94/2021 Rady Gminy Bircza z dnia 31 grudnia 2021 w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na rok 2022

Głosowanie jawne
25 marca 2022, 09:15

Przyjęto jednomyślnie

ZA	12
PRZECIW	0
WSTRZYMAŁO SIĘ	0

Uprawnieni: 15
Obecni: 12
Zagłosowało: 12
Kworum: 50 (wartość 8)

Suma głosów: 15
Obecne głosy: 12
Oddano głosów: 12
Wymagana większość: >50% (wartość 7)

Szczegóły

ZA: 12 głosów

Józefa Barszczak	Kazimierz Cap	Stanisław Chrobak
Zbigniew Dutkowski	Andrzej Głowacz	Jan Koterbicki
Elżbieta Kunik	Grzegorz Kwaśnicki	Andrzej Paclawski
Krzysztof Poczynek	Adam Wilgucki	Tadeusz Wilgucki

